

สำนักงาน ป.ป.ช.

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่

3

4

พลเมืองกับ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

ชุดหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti - Corruption Education)

หน่วยที่ ๔

พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) ชมคลิปวิดีโอ เกี่ยวกับ การรู้จักหน้าที่ เพื่อให้รู้จักหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และรับผิดชอบต่อหน่วยงาน โดยสื่อให้เห็นถึงการไม่ตั้งใจทำงาน โดยเล่นอินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์ ในเวลาทำงาน ที่มาของวิดีโอ <https://www.youtube.com/watch?v=GATjrppBBA> จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับวิดีโอที่ได้รับชม

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง

๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากการศึกษา ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง

๔) นักเรียนร่วมกันสรุปภาพรวมของกิจกรรมในสาระแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีแล้วทำเป็นแผนที่ความคิด

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เกี่ยวกับ การรู้จักหน้าที่ เพื่อให้รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง และรับผิดชอบต่อหน่วยงาน โดยสื่อให้เห็นถึงการไม่ตั้งใจทำงาน โดยเล่นอินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์ ในเวลาทำงาน ที่มาของวิดีโอที่ค้น <https://www.youtube.com/watch?v=GATjrfppBBA> จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยควรมีแนวทางการปฏิบัติตน ดังนี้
ด้านสังคม ได้แก่

- ๑) การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- ๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น
- ๓) การยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า
- ๔) การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์
- ๕) การเคารพระเบียบของสังคม
- ๖) การมีจิตสาธารณะ คือ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและรักษาสาธารณสมบัติ

ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

- ๑) การประหยัดและอดออมในครอบครัว
- ๒) การซื้อสัตย์สุจริตต่ออาชีพที่ทำ
- ๓) การพัฒนางานอาชีพให้ก้าวหน้า
- ๔) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
- ๕) การสร้างงานและสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทย

และสังคมโลก

๖) การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดีต่อชาติ
เป็นสิ่งสำคัญ

ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่

- ๑) การเคารพกฎหมาย
- ๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของทุกคนโดยอดทนต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
- ๓) การยอมรับในเหตุผลที่ดีกว่า
- ๔) การซื้อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
- ๕) การกล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวมกล้าเสนอตนเองในการทำหน้าที่สมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา

- ๖) การทำงานอย่างเต็มความสามารถเต็มเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ๒

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

- ๑) ครูนำเสนอถึงแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง ที่ได้ศึกษามาก่อนหน้านี้แล้ว
- ๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕-๖ คน แต่ละกลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

ชั่วโมงที่ ๒

๓) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	ตัวอย่างของพฤติกรรมที่นักเรียนควรแสดงออก
ด้านสังคม	
๑) การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	
๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น	
๓) การยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า	
๔) การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	
๕) การเคารพระเบียบของสังคม	
๖) การมีจิตสาธารณะ คือ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและรักษาสาธารณสมบัติ	
ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่	
๑) การประหยัดและอดออมในครอบครัว	
๒) การซื้อสัตย์สุจริตต่ออาชีพที่ทำ	
๓) การพัฒนางานอาชีพให้ก้าวหน้า	
๔) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	
๕) การสร้างงานและสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก	
๖) การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดีต่อชาติเป็นสำคัญ	
ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่	
๑) การเคารพกฎหมาย	
๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของทุกคนโดยอดทนต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	
๓) การยอมรับในเหตุผลที่ดีกว่า	
๔) การซื้อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน	
๕) การกล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวมกล้าเสนอตนเองในการทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา	
๖) การทำงานอย่างเต็มความสามารถเต็มเวลา	

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพิจารณาความเป็นพลเมือง ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒.. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ชมคลิปวิดีโอ เกี่ยวกับความอดทน อดกลั้น เพื่อให้รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม เคารพกฎ กติกา เนื้อหาเป็นการขบถแฉผู้อื่นไปมา และไม่เคารพกฎจราจร โดยมีที่จาก https://www.youtube.com/watch?v=dWmZDGYtE_k จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวิดีโอที่รับชม ในประเด็น ดังนี้

- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับคลิปวิดีโอ
- นักเรียนพบประเด็นใดบ้างจากคลิปวิดีโอ
- ปัญหา สาเหตุที่ได้ชมจากเรื่อง
- วิธีการ แนวทางการแก้ปัญหา

๓) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง ทั้ง ๓ ด้านคือ

- คุณค่า ค่านิยม
- ความรู้ ความเข้าใจ
- ทักษะและพฤติกรรม

ชั่วโมงที่ ๒

๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากการศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมืองทั้ง ๓ ด้าน คือ

- คุณค่า ค่านิยม
- ความรู้ ความเข้าใจ
- ทักษะและพฤติกรรม

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปภาพรวมของกิจกรรมในสาระแนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมืองแล้วทำเป็นแผนที่ความคิด

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เกี่ยวกับความอดทน อดกลั้น เพื่อให้รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม เศรษฐกิจ กติกา เนื้อหาเป็นการขั้รถแข่งผู้อื่นไปมา และไม่เคารพกฎจราจร โดยมีที่จาก https://www.youtube.com/watch?v=dWmZDGYtE_k จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้น

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมืองดี

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
<ul style="list-style-type: none"> - รักความเป็นธรรมและความเสมอภาคและตระหนักในผลร้ายของความไม่เป็นธรรมและความไม่เสมอภาค - เชื่อมั่นในความเป็นธรรมในสังคม - เชื่อมั่นในการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม 	<ul style="list-style-type: none"> - สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - สิทธิทางสังคมการเมืองและเศรษฐกิจ - ความเท่าเทียมทางเพศ - ใช้หลักความยุติธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมประชาธิปไตย - รู้จักแยกแยะได้ว่าอะไรคือความเป็นธรรมและความเสมอภาค 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจผู้อื่น (Consider others) - ปฏิบัติในอย่างเท่าเทียมกัน (Treat others as equal) - เรียกร้องหรือต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมบอกได้ว่าอะไรเป็นความยุติธรรมไม่ยุติธรรมในสถานการณ์ต่างๆ
<ul style="list-style-type: none"> - เคารพความเท่าเทียมทางเพศ 	<p>ความเป็นธรรมอะไรคือความไม่เป็นธรรมและอะไรคือความเสมอภาคอะไรคือความไม่เสมอภาค</p>	
<p>เชื่อในเสรีภาพที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น - เคารพในเสรีภาพที่จะแสดงออกหรือการกระทำ 	<ul style="list-style-type: none"> - สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ - แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี - ให้ความสำคัญกับสิทธิและผลประโยชน์ของผู้อื่น - รับผิดชอบต่อผลอันเกิดจากการกระทำ - มีส่วนร่วมกับวิถีชุมชนด้วยการทำงานอาสาสมัคร

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
<ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนเองที่จะมีผลต่อผู้อื่น - รับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนเองที่จะมีผลต่อผู้อื่น 		
<ul style="list-style-type: none"> - เห็นคุณค่าของการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่และตระหนักในผลร้ายของการใช้สิทธิอย่างไม่รับผิดชอบต่อน้ำที่ยืดหลักการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ไว้เสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - สิทธิทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ - ปฏิบัติตามกฎหมายจ่ายภาษีไปเลือกตั้งและออกเสียงประชามติอย่างมีวิจารณญาณที่ดี - กระตือรือร้นในการเป็นสังคมแบบประชาสังคม(Civil society) - มีส่วนร่วมในสังคม กระตือรือร้นทางการเมือง
<ul style="list-style-type: none"> - มีภราดรภาพและเคารพความแตกต่าง - เห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลาย - เปิดใจกว้างต่อความเห็นต่างเปลี่ยนแปลงความเห็นส่วนตนและประนีประนอม - เคารพความเห็นที่แตกต่างกันยอมรับหลักของประชาคมและยอมรับเสียงข้างน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - ความรู้เกี่ยวกับสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี - ความสามารถในการอยู่และทำงานท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม - ความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น - การอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์
<ul style="list-style-type: none"> - ยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ - มีจิตสาธารณะ - มุ่งมั่นในหลักการคนมีความคิดความเชื่อคุณค่าต่างกัน แต่ทุกคนก็มีคุณค่าเท่าเทียมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ความเข้าใจว่าองค์กรทางการเมืองและรัฐจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตามคุณค่าร่วมและความเป็นธรรมในสังคม - มีส่วนร่วมในประชาสังคม - มีส่วนร่วมในชุมชน - มีส่วนร่วมในชุมชนทางการเมือง

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
<ul style="list-style-type: none"> - เห็นคุณค่าของการใช้สิทธิ แต่ไม่ละทิ้งหน้าที่และตระหนักในผลร้ายของการใช้สิทธิอย่างไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ - ยึดหลักการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ไว้เสมอ 	<p>เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง - ความรู้เกี่ยวกับหลักของการเคารพสิทธิและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของผู้คน - รู้เกี่ยวกับการตั้งคำถามหรือการหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการตัดสินใจ 	<p>การร่วมมือกับผู้อื่นหรือมีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดอย่างมีวิจารณญาณและมีเหตุผล - ความสามารถในการประเมินสถานะหรือการตัดสินใจ - แยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นสามารถที่จะประเมินข่าวสารต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ - มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นกระบวนการสามารถให้การตัดสินใจเกิดผลในระดับรัฐ
<ul style="list-style-type: none"> - มั่นใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง - รู้จักสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทของสื่อที่มีต่อบุคคลและสังคม - มีความรู้พื้นฐานทางการเมือง : ความหมายและความสำคัญของการเมือง - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐ (ความหมาย ลักษณะประเภท รูปแบบของรัฐ) - ระบอบการเมืองการปกครอง (ความหมาย หลักการ ลักษณะ ประเภท รูปแบบข้อดีและข้อเสียของระบอบประชาธิปไตยและเผด็จการ) - ระบบเศรษฐกิจ (ความหมาย หลักการ ลักษณะ ประเภท รูปแบบ ข้อดีและข้อเสียของระบบทุนนิยมและสังคมนิยมและความสัมพันธ์ของระบอบการเมืองการปกครองกับระบบเศรษฐกิจ) - ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย (ความหมายความสำคัญ หลักการ ลักษณะ ประเภทและศักดิ์ของกฎหมาย) 	<ul style="list-style-type: none"> - ตีความสาระจากสื่อ (ระบบการจูงใจและการให้คุณค่า/การคิดอย่างมีวิจารณญาณ) สามารถใช้สื่อในทางที่ถูกต้อง - มีส่วนร่วมทางการเมือง สามารถนำความรู้พื้นฐานทางการเมืองไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมไปเลือกตั้งและออกเสียงประชามติอย่างมีวิจารณญาณที่ดี ติดตามตรวจสอบพฤติกรรมและการทำงานของนักการเมือง - สามารถวิพากษ์วิจารณ์และตัดสินใจนโยบาย ผลงานและกรณีต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - สามารถนำหลักการประชาธิปไตยไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - สามารถถ่ายทอดความรู้พื้นฐานทางการเมืองไปสู่ผู้อื่นได้ - พัฒนาคุณค่าทางการเมืองให้แก่ตนเองมีทักษะและความมั่นใจที่จะประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
	<ul style="list-style-type: none"> - ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย (สภาพเหตุการณ์สาเหตุผล ความสำคัญของเหตุการณ์ และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์) - สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญของไทยในปัจจุบัน (กลไก สถาบัน และกระบวนการทางการเมือง การปกครองของไทยในปัจจุบัน) 	
<ul style="list-style-type: none"> - เคารพกฎกติกาและกฎหมาย ขึ้นชมในความหลากหลายของ สิทธิได้แก่ สิทธิมนุษยชนและการประยุกต์เป็นความรับผิดชอบ ทั้งในระดับปัจเจกและองค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักแยกแยะได้ว่าอะไรคือ การเคารพกฎกติกาและกฎหมาย และอะไรคือการไม่เคารพกฎกติกาและกฎหมาย - ความรู้เกี่ยวกับกฎกติกา กฎหมาย (ทำไมจึงต้องมีกฎกติกา) - บทบาทของกฎหมายในการที่จัดระเบียบสังคมและแก้ปัญหา ความขัดแย้ง - การดำเนินการที่เป็นธรรมเป็นอย่างไรเมื่ออยู่ภายใต้กระบวนการของกฎหมาย - ความเป็นธรรมที่มีการปรับใช้ ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน - กระบวนการของกฎหมายมหาชนที่มีการปรับเปลี่ยนโดยประชาชน และกระบวนการมีส่วนร่วมในสภา รัฐ และศาล 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตามกฎหมายรู้ว่า ในสถานการณ์ใดที่จะนำเรื่องสิทธิไปใช้ในการปกป้องสิทธิหรือ การสร้างสมดุล

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การพิจารณาความเป็นพลเมือง ๒

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ได้

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ (ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ๓ ชั่วโมง)

- ๑) ครูนำเสนอถึงแนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง ทั้ง ๓ ด้านคือ
 - ๑.๑ คุณค่า ค่านิยม
 - ๑.๒ ความรู้ ความเข้าใจ
 - ๑.๓ ทักษะและพฤติกรรมที่ได้ศึกษามาก่อนหน้านี้แล้ว

๒) แบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมในฐานะที่เป็นนักเรียนความดำรงตนอย่างไร ตามใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

๓) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมืองดี

ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองดี นักเรียนควรแสดงพฤติกรรมในการดำรงตนให้เป็นพลเมืองดีตามแนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมืองดีอย่างไร

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลก

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลก

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลกดี

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูนำเสนอทบทวนความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติเป็นพลเมืองดีและการพิจารณาการเป็นพลเมือง ที่ได้เรียนมาก่อนหน้านี้พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ของพลเมืองจากประเทศต่าง ๆ ที่มีสำนึกรักในความเป็นพลเมืองที่ดี

๒) แบ่งกลุ่มนักเรียนออกกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ ศึกษาใบความรู้ เรื่อง จิตสำนึกของพลเมือง จากนั้นให้ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน

ชั่วโมงที่ ๒

๑) สนทนา อภิปราย ร่วมกัน ประเด็น การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ การตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ รูปแบบความสัมพันธ์ของการเมืองแบบมีส่วนร่วม ปัญหาการทุจริต แนวโน้มของ ปัญหาการทุจริตและจิตสำนึกของพลเมืองที่มีต่อสังคมโลก

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

ใบความรู้ที่ เรื่อง จิตสำนึกของพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) สังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม
- ๒) การนำเสนอผลงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม
- ๒) แบบบันทึกผลการนำเสนอผลงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

ใบความรู้
เรื่อง จิตสำนึกของพลเมือง

จิตสำนึกของพลเมือง

จิตสำนึก เป็นสภาพที่รู้ตัวว่าคือใคร อยู่ที่ไหนต้องการอะไร หรือกำลังรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งใดเมื่อแสดงพฤติกรรมอะไรออกไปก็แสดงออกไปตามหลักเหตุและผล แสดงตามแรงผลักดันจากภายนอก สอดคล้องกับ หลักแห่งความเป็นจริง (principle of reality) จิตสำนึกเป็นระดับเหตุผลภายในใจ ที่ส่งผลต่อการแสดงออก ในพฤติกรรมต่างๆ โดยเลือกแล้วว่าจะทำหรือไม่ทำอะไร เป็นการระลึกรู้ได้เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของตนเองในโครงสร้างสังคม ดังที่เราได้ยินบ่อยๆ ว่าจิตสำนึกแห่งความเป็นครู จิตสำนึกของพลเมือง จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกของการเป็นคนดี จิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกจึงเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลนั่นเอง

การที่บุคคลจะมีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดีจำต้องมีการอบรมสั่งสอน หรือซึมซับประสบการณ์ จากครอบครัว หรือสังคมรอบตัว และผ่านการกระทำจนเป็นสันดานแห่งความดี หรือจิตสำนึกนั่นเอง อยู่ๆ จะให้มีจิตสำนึกเกิดขึ้นเองคงจะเป็นไปไม่ได้ยาก

ปลูก ปลูกจิตสำนึก ต้องทำในสองส่วนคือ “การปลูก และการปลุก” การปลูกนั้นใช้กับผู้ใหญ่ ที่บางครั้งได้หลงลืม หรือละเลยการนำคุณธรรม และจริยธรรมมาใช้ในการประพฤติปฏิบัติ ส่วนการปลุกนั้นใช้สำหรับเด็กและเยาวชนที่เปรียบดั่งผ้าขาว และจะเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนสังคมไทยในอนาคต ในการแก้ไขสังคม คงต้องทำทั้งสองส่วน แต่ควรเน้น “การปลูก” กับเยาวชนมากกว่า การปลุกในผู้ใหญ่ เพราะการปลุกในผู้ใหญ่เป็นไปได้ยากกว่าการปลูกฝังใหม่ อย่างไรก็ตาม “การปลุก” ผู้ปลูกต้องเข้าใจ และทุ่มเท กระทำอย่างต่อเนื่องจึงจะเห็นผลสังคมในปัจจุบันผู้ใหญ่ไม่เพียงจะละเลย การปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีๆ ให้กับเยาวชนแต่ยังสร้างจิตสำนึกที่ผิดๆ ให้กับเยาวชนอีกด้วยโดยตั้งใจ และไม่ตั้งใจ การมองเห็นภาพการกระทำที่ไม่ดีงามของผู้ใหญ่ซ้ำแล้วซ้ำอีก เช่น การทุจริต การละเมิดกฎหมาย การใช้และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่รู้คุณค่า การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม การบูชาเงินทองมากกว่าความดีงาม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จึงหล่อหลอมให้เยาวชนขาดจิตสำนึกแห่งความดีงาม คุณธรรมในสังคมจึงอ่อนล้าอย่างเช่นทุกวันนี้ การเร่งปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องดีๆ และลดเงื่อนไขที่จะนำไปสู่การปลูกฝังสิ่งผิดๆ ให้กับเด็กๆ จึงเป็นเรื่องที่สังคมต้องช่วยกันเร่งแก้ไข

สำนักงาน ป.ป.ช.

4

พลเมืองกับความ
รับผิดชอบต่อสังคม